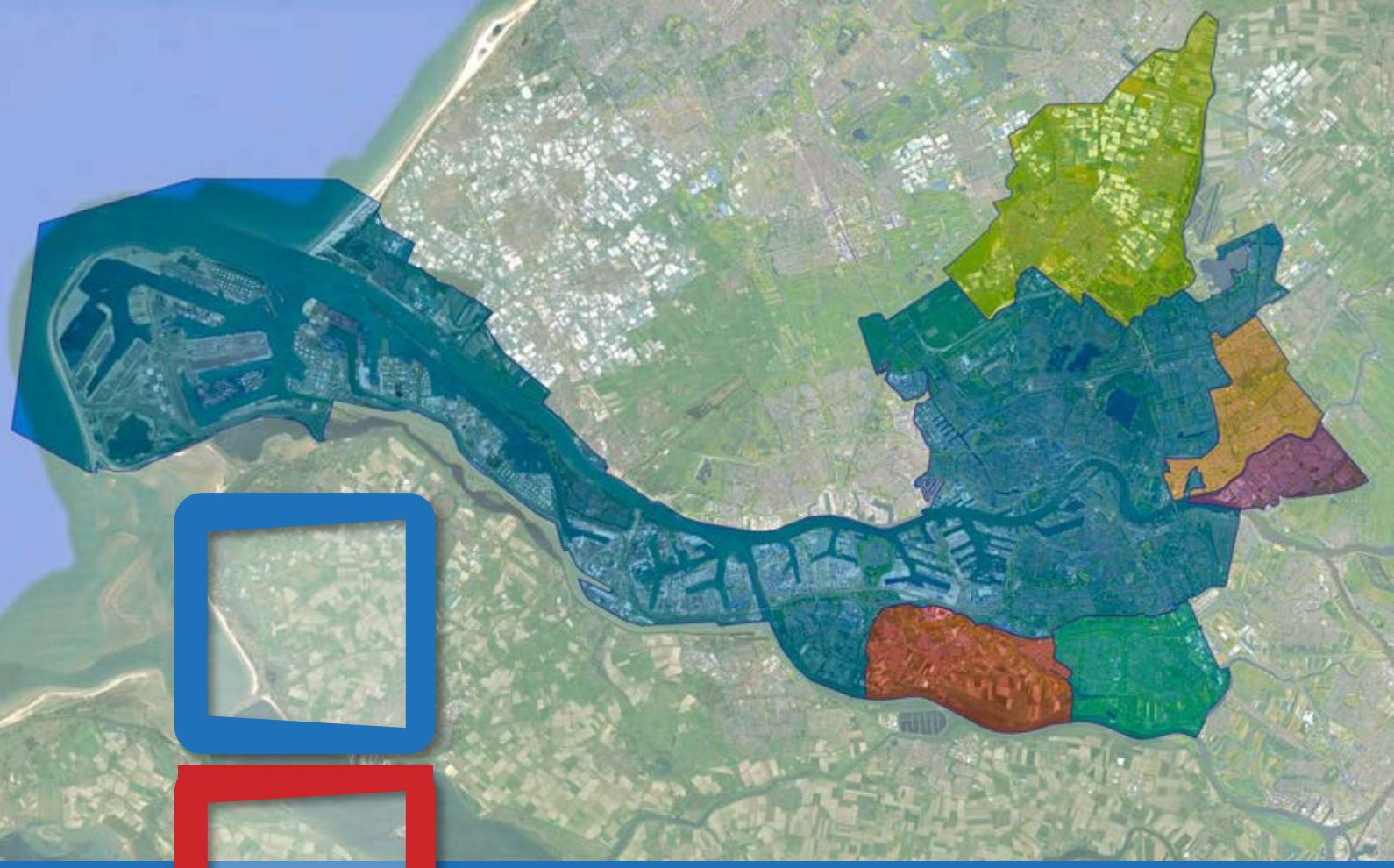

jaarverslag 2024

Rekenkamers Rotterdam, Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland

Rekenkamer Rotterdam

Rekenkamer Albrandswaard

Rekenkamer Barendrecht

Rekenkamer Capelle aan den IJssel

Rekenkamer Krimpen aan den IJssel

Rekenkamer Lansingerland

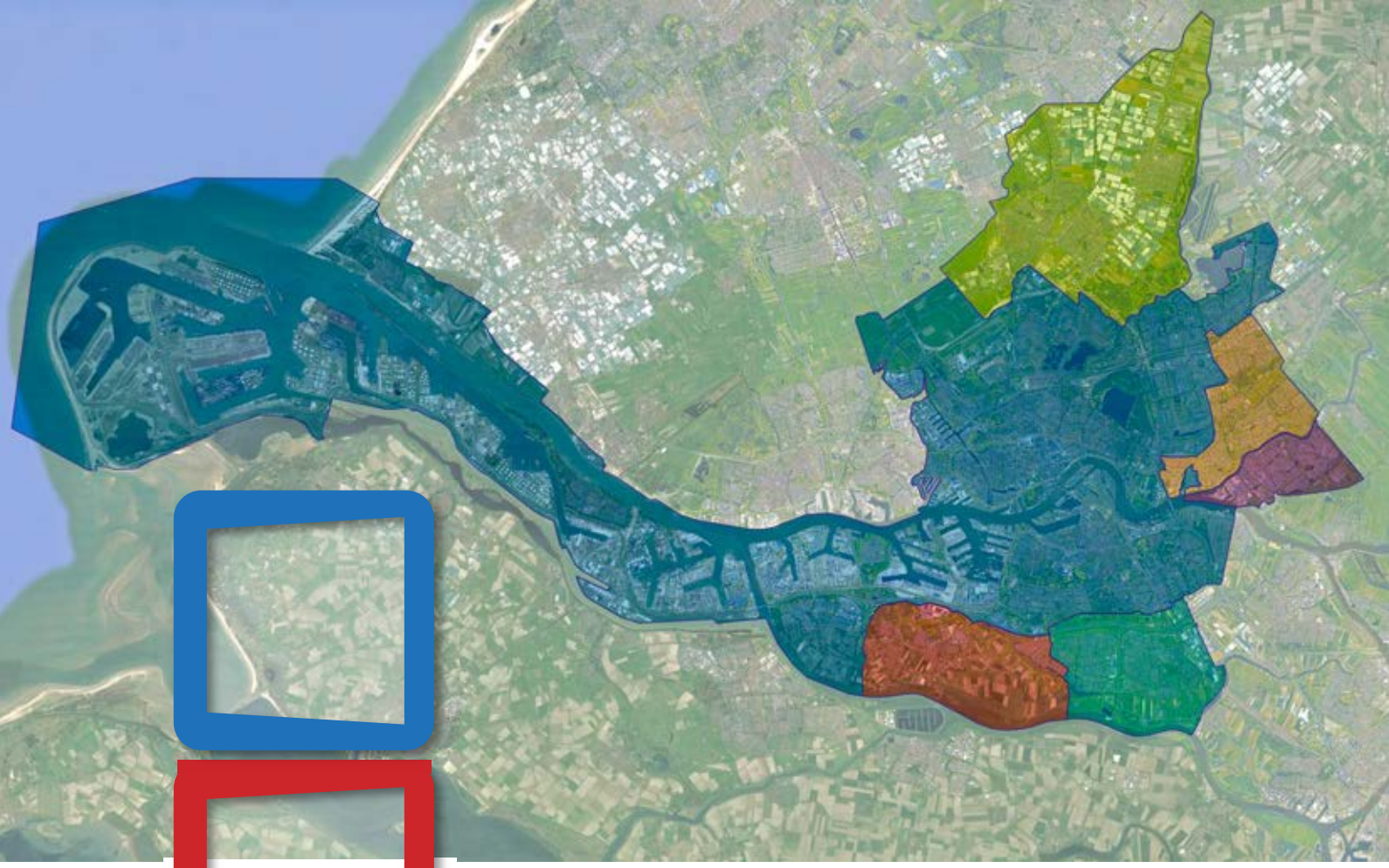

jaarverslag 2024

Rekenkamers Rotterdam, Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland

voorwoord

In 2024 is er bij de rekenkamer veel gebeurd. Gedurende de tweede helft van het jaar was de directeur Marjolein van Asselt door ziekte langdurig afwezig en in december heeft zij aan de verschillende gemeenteraden per brief gevraagd om haar ontslag te verlenen. Eind november ben ik aangesteld als plaatsvervanger en vanaf het vertrek van de directeur neem ik die positie waar totdat er een nieuwe directeur door de gemeenteraden is benoemd.

Ondanks alles is de rekenkamer er in geslaagd om goede en relevante onderzoeken uit te voeren. Wel met enige vertraging omdat er gedurende langere tijd geen directeur was die de beslissingen kon nemen die in een onderzoeksproces nu eenmaal door een directeur moeten worden genomen. De afronding van verschillende projecten zijn daardoor verschoven van eind 2024 naar het eerste kwartaal van 2025

Eén van die vertraagde projecten is het onderzoek naar lokale inkomensregelingen voor de gemeenten Barendrecht, Capelle aan de IJsel en Lansingerland. Het rapport is, nu ik dit schrijf, al gepubliceerd en het laat weer de meerwaarde zien van een rekenkamer die voor meerdere gemeenten werkt. Nu is de les dat de problemen in de verschillende gemeenten toch wel veel overeenkomst vertonen. Het onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond, dat ook in het begin van 2025 zal worden afgerond, is nog uitgebreider en belangrijk voor alle gemeenten waarvoor wij werken.

Natuurlijk is er in 2024 ook wel gepubliceerd, zoals over het onderzoek *Zorg voor groen* voor de gemeente Rotterdam. Een interessant rapport over een actueel onderwerp, waarvan de aanbevelingen door de gemeenteraad zijn omarmd. Vanwege het belang van groen voor klimaatadaptie en het tegengaan van hittestress, zal de rekenkamer dit onderwerp zeker blijven volgen. Ze is voornemens om in samenwerking met de rekenkamers van Amsterdam, Utrecht en Den Haag, die vergelijkbare onderzoeken hebben uitgevoerd, een vergelijking op hoofdlijnen te maken van de ‘zorg voor groen’ in de vier steden.

In 2024 is er ook verder gewerkt aan de organisatorische verbetertrajecten die een paar jaar geleden zijn gestart. De ervaring van het afgelopen jaar heeft ons wel geleerd dat de organisatie op sommige punten nog wat versterking behoeft. Op verzoek van de werkgeverscommissie van de gemeenteraad Rotterdam, wordt gewerkt aan een transitieplan om de organisatie van een wat steviger fundament te voorzien.

Een rekenkamer is een belangrijk instrument in de lokale democratie. Ondanks de problemen in het afgelopen jaar is de rekenkamer er ook in 2024 in geslaagd om die rol op een goede manier in te vullen. Daarvoor dank ik alle medewerkers van de rekenkamer. Hun inzet en betrokkenheid in dit woelige jaar verdient alle respect.

Jan de Ridder
Plaatsvervanger en waarnemende directeur

voorwoord 3

1 terugblik 2024 9
1-1 inleiding 9
1-2 ontwikkelingen afgelopen jaar 9
1-3 publicaties 10

2 Rekenkamer Rotterdam 13
2-1 inleiding 13
2-2 gepubliceerd onderzoek in 2024 13
2-3 lopend onderzoek 2024 15
2-4 opvolging aanbevelingen 17
2-5 informatie over 213a onderzoeken 18

3 Rekenkamer Albrandswaard 21
3-1 inleiding 21
3-2 lopend onderzoek 21
3-3 opvolging aanbevelingen 21
3-4 informatie over 213a onderzoeken 22

4 Rekenkamer Barendrecht 25
4-1 inleiding 25
4-2 lopend onderzoek 25

5 Rekenkamer Capelle aan den IJssel 27
5-1 inleiding 27
5-2 gepubliceerd onderzoek 27
5-3 lopend onderzoek 27
5-4 opvolging aanbevelingen 28
5-5 informatie over 213a onderzoeken 29

6 Rekenkamer Krimpen aan den IJssel 31
6-1 inleiding 31
6-2 gepubliceerd onderzoek 31
6-3 lopend onderzoek 31
6-4 opvolging aanbevelingen 32
6-5 informatie over 213a onderzoeken 32

7 Rekenkamer Lansingerland 35
7-1 inleiding 35
7-2 gepubliceerd onderzoek 35
7-3 lopend onderzoek 35
7-4 opvolging aanbevelingen 36
7-5 informatie over 213a onderzoeken 37

8	overige publicaties en activiteiten	39
8-1	inleiding	39
8-2	externe optredens en andere publicaties	39
8-3	samenwerking andere rekenkamers	39
8-4	overige samenwerking	40
9	organisatie	41
9-1	bedrijfsvoering	41
9-2	personeel	42
9-3	privacy	44
9-4	Wet open overheid	44
9-5	nevenfuncties en declaraties	45
10	jaarrekening	47
10-1	inleiding	47
10-2	resultatenrekening	47
10-3	toelichting op de resultatenrekening	48
10-4	financieel arrangement regiogemeenten	50
11	begroting 2025	51
11-1	begroting	51
11-2	toelichting op de begroting	51
	bijlagen	**53**
bijlage 1	verslag Functionaris Gegevensbescherming	55

1 terugblik 2024

1-1 inleiding

Dit hoofdstuk biedt een kort overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen in 2024 en de uitgebrachte publicaties. In hoofdstuk 2 tot en met 7 wordt voor iedere gemeenteraad nader toegelicht welke onderzoeken zijn gepubliceerd en welke onderzoeken in 2024 in uitvoering waren en in 2025 zullen verschijnen.

1-2 ontwikkelingen afgelopen jaar

afscheid Barendrecht

In het vorige jaarverslag berichtten we over de herijking van de programmering van de rekenkamer voor de regiogemeenten. Dit was nodig omdat de onderzoeksinzet voor de regiogemeenten veel groter was dan de financiële bijdragen rechtvaardigden.

De gemeenteraad van Barendrecht heeft na ons voorstel voor de herijking het besluit genomen om haar rekenkamer anders te organiseren. De uitwerking hiervan heeft in 2024 vorm gekregen. Barendrecht en Rekenkamer Rotterdam zijn op 1 januari 2025 in goed overleg uit elkaar gegaan. In 2025 worden nog de lopende onderzoeken voor Barendrecht naar lokale inkomensregelingen en de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond afgerond en gepubliceerd.

vertrek directeur, aanstelling plaatsvervanger

Gedurende de tweede helft van 2024 was de rekenkamerdirecteur door ziekte langdurig afwezig. Dit had invloed op de doorlooptijd van diverse onderzoeken en andere activiteiten. Voorlopige versies van het onderzoeksrapport kunnen pas na goedkeuring van de directeur voor ambtelijk en bestuurlijk wederhoor worden uitgezonden. Bij afwezigheid van de directeur lag dit proces stil. Ook bedrijfsvoeringactiviteiten liepen vertraging op of kwamen stil te liggen. De rekenkamer had op dat moment geen (wettelijk verplichtte) plaatsvervangend directeur die de taken van de directeur kon overnemen.

Tijdens de gemeenteraadsvergadering van 28 november 2024 is Jan de Ridder benoemd en beëdigd tot plaatsvervangend directeur van de Rekenkamer Rotterdam. Vervolgens heeft zijn benoeming en beëdiging in Capelle aan den IJssel (16 december 2024), Krimpen aan den IJssel (17 december 2024), Lansingerland (19 december 2024) en Albrandswaard (3 februari 2025) plaatsgevonden.

Op 8 december 2024 verzocht rekenkamerdirecteur Marjolein van Asselt de gemeenteraad per brief om haar per 1 februari 2025 ontslag te verlenen. In de loop van 2025 start de werving van een nieuwe rekenkamerdirecteur. Totdat deze is benoemd, neemt Jan de Ridder de positie van directeur waar.

Dit alles heeft er ook in geresulteerd dat dit nieuwe onderzoeksprogramma voor 2025 niet in december kon worden uitgebracht. Dit is met vertraging uiteindelijk op 21 maart 2025 aan de gemeenteraden toegezonden.

1-3 publicaties

In 2024 publiceerde de Rekenkamer Rotterdam de onderzoeken 'Kleur bekennen' (gepubliceerd op 13 mei 2024), 'Zorg voor Groen' (gepubliceerd op 16 mei 2024) en 'Targets Tellen: tussentijdse beoordeling' (gepubliceerd op 23 mei 2024). Verder is deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek over klachtenbehandeling, wat leidde tot publicaties ten behoeve van Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland.

Deze opbrengst is minder dan gepland in het onderzoeksprogramma voor 2024. De onderzoeken in Rotterdam naar verkeersveiligheid, toegankelijkheid in beleid en in uitvoering van dienstverleningsprocessen, wijkteams en de Regeling risicovolle projecten waren voorzien voor 2024 maar zijn doorgeschoven naar 2025. Ook het onderzoek naar lokale inkomensregelingen voor Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland, is in plaats van in het najaar van 2024, in het eerste kwartaal van 2025 gepubliceerd.

In 2024 zijn vijf onderzoeksopzetten gepubliceerd voor onderzoeken naar de volgende onderwerpen:

- lokale inkomensregelingen (Rekenkamers Capelle aan den IJssel, Lansingerland en Barendrecht; gepubliceerd op 13 maart 2024)
- regeling risicovolle projecten (Rekenkamer Rotterdam; gepubliceerd op 2 april 2024)
- economische en maatschappelijke steunmaatregelen coronaperiode (Rekenkamer Rotterdam; gepubliceerd op 14 mei 2024)
- opvolgingsonderzoek wijkteams (Rekenkamer Rotterdam; gepubliceerd op 11 juli 2024)
- onderwijsachterstandenbeleid (Rekenkamer Capelle aan den IJssel; gepubliceerd op 11 juli 2024)

2 Rekenkamer Rotterdam

2-1 inleiding

De Rekenkamer Rotterdam heeft in 2024 drie rapporten gepubliceerd. In 2024 waren er ook zes onderzoeken in uitvoering. In de volgende paragrafen worden de onderzoeken toegelicht.

2-2 gepubliceerd onderzoek in 2024

In de onderstaande tabel is opgenomen wanneer de drie onderzoeken zijn gepubliceerd en op welke datum de rekenkamer het onderzoek heeft toegelicht in de betreffende raadscommissie.

tabel 2-1: gepubliceerd onderzoek 2024

onderzoek	publicatie	toelichting in raadscommissie
kleur bekennen	13 mei 2024	23 mei 2024
zorg voor groen	16 mei 2024	28 juni 2024
targets tellen: tussentijdse beoordeling	23 mei 2024	29 mei 2024

Kleur bekennen

De rekenkamer publiceerde op 13 mei 2024 het rapport ‘Kleur bekennen’. Met dit onderzoek bracht de rekenkamer in kaart of de gemeente verantwoord omgaat met de toepassing van algoritmes. Daarvoor keek de rekenkamer naar de opzet van de algoritmegovernance en beoordeelde of dit leidt tot het beheersen van risico’s in de praktijk. Onder andere onderzocht de rekenkamer daarvoor vier algoritmes. Het onderzoek is een vervolg op eerder rekenkameronderzoek uit 2021. Uit dit eerdere onderzoek bleek onder meer dat de gemeente te weinig aandacht had voor de ethische risico’s bij het gebruik van algoritmes.

De rekenkamer concludeert in Kleur bekennen dat de gemeente serieus aan de slag is gegaan met de aanbevelingen uit het eerdere onderzoek. De afgelopen twee jaar is er meer aandacht gekomen voor de risico’s van algoritmes en is er een algoritmegovernance ontwikkeld. Er zijn echter nog altijd knelpunten. De algoritmegovernance is op veel punten nog te vaag. Ook staan nog niet alle algoritmes in het algoritmeregister. Medewerkers zijn zich er soms simpelweg niet van bewust dat zij met een algoritme werken. Verder concludeerde de rekenkamer dat het ontbrak aan een politiek-bestuurlijk kader dat duidelijk maakt welke normen en principes leidend zijn bij de ontwikkeling en het

gebruik van algoritmes. Hierdoor kwamen belangrijke besluiten over algoritmes bij de ambtelijke organisatie te liggen.

De rekenkamer heeft het onderzoek toegelicht tijdens de vergadering van de Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid van de gemeenteraad van Rotterdam van 23 mei 2024. De raad nam alle aanbevelingen van de rekenkamer over. In oktober 2024 beschreef de wethouder in een brief aan de raad op welke wijze de aanbevelingen worden geïmplementeerd.

Zorg voor Groen

Op 16 mei 2024 publiceerde de rekenkamer het onderzoek 'Zorg voor Groen'. Het onderzoek brengt de waarde van de groene buitenruimte voor klimaatadaptatie en bewoners in kaart. Ook is de wijze van financiering en beheer bij vergroening onderzocht.

In het onderzoek stelt de rekenkamer vast dat het de gemeente slechts ten dele lukt om invulling te geven aan het doel om te vergroenen op locaties waar dat het meeste bijdraagt aan klimaatadaptatie. Ook concludeerde de rekenkamer dat klimaatadaptieve maatregelen niet structureel geborgd zijn. Op het gebied van beheer stelde de rekenkamer vast dat de helft van het door de rekenkamer beoordeelde groen niet voldoet aan de door de gemeente gestelde kwaliteitsnorm. Desalniettemin bleek dat bewoners grotendeels tevreden zijn over het onderhoud en de uitstraling en van het groen. Ook concludeert de rekenkamer dat de gemeente geen eenduidige meetmethode heeft voor het meten van het Rotterdams groenareaal. Tot slot is de informatievoorziening aan de raad voor verbetering vatbaar.

De rekenkamer doet in het rapport aanbevelingen over klimaatadaptatie en vergroening, het registratiesysteem voor groen en de informatievoorziening. Zo beveelt de rekenkamer aan om te vergroenen op plekken waar klimaatadaptatie het meest urgent is en om meer rekening te houden met klimaatadaptatie bij het inrichten van de buitenruimte. Ook wordt aanbevolen om te zorgen voor een actueel en volledig registratiesysteem voor het groenareaal. Tot slot wordt aanbevolen om in de gemeentelijke jaarstukken te zorgen voor accuratere gegevens en duiding te geven bij de bestede middelen. Het college nam de meeste aanbevelingen over.

Op 28 juni 2024 gaf de rekenkamer een technische toelichting op het rapport aan de commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte (BWB) van de gemeenteraad. Op 18 september heeft de commissie BWB het debat over het rapport gevoerd met de wethouder Handhaving, Buitenruimte, Mobiliteit. Op 3 oktober 2024 heeft de gemeenteraad besloten om alle conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen. Bij die raadsbehandeling heeft de raad daarnaast een motie aangenomen waarin de rekenkamer onder meer wordt verzocht om een vervolgonderzoek op te nemen in de onderzoeksprogrammering met betrekking tot groenbeleid en biodiversiteit. De rekenkamer heeft de gemeenteraad per brief laten weten nu geen specifiek vervolgonderzoek te gaan uitvoeren, met name vanwege de timing en het aantal onderzoeken dat raakvlakken heeft met biodiversiteit.[1]

1 Brief Rekenkamer Rotterdam 11 februari 2025: https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/2cc37009-a118-461a-ad25-97c85cf45341?documentId=562df535-9a40-4830-b02e-a24fcc964676

Rekenkamer ROTTERDAM

Targets tellen

Op 23 mei 2024 publiceerde de rekenkamer het rapport 'Targets tellen: tussentijdse beoordeling collegetargets 2022-2026'. Het college van burgemeester en wethouders heeft aan het begin van de collegeperiode vijftien collegetargets opgesteld met daarin de doelstellingen voor deze periode. De rekenkamer heeft in dit onderzoek onderzocht in hoeverre het college op schema ligt.

Volgens de rekenkamer heeft het college voor dertien van de vijftien targets haar eigen tussentijdse doelstellingen niet gehaald of is dit niet vast te stellen. De targets Schuldhulpverlening, Bijstand en Wijk aan Zet zijn volgens de rekenkamer 'bijna gehaald'. Voor Veiligheid, Woon(zorg)concepten en Tevredenheid concerndienstverlening zijn de tussendoelstellingen niet gehaald. Dat houdt in dat minder dan 80% van de doelstelling is gerealiseerd. Daarnaast zijn er ook nog vijf targets waar de rekenkamer oordeelt dat het college zich niet aan de spelregels heeft gehouden. Elk target moet namelijk goed te controleren zijn. Bij twee targets zijn de mijlpalen wel gehaald: Schil om de School en Sportdeelname.

De rekenkamer heeft een drietal aanbevelingen gedaan. De eerste aanbeveling is het verbeteren van de collegetargets die in hun huidige vorm niet bruikbaar zijn. Daarnaast beveelt de rekenkamer om erop toe te zien dat de realisatie van de collegetargets in de planning- en control documenten voldoende wordt toegelicht. Tot slot is de aanbeveling gedaan om de gemeenteraad zo snel als mogelijk te informeren over de voortgang van de collegetarget Jeugdpreventie omdat er nog helemaal realisatie van bekend was.

De rekenkamer heeft het rapport toegelicht in de technische sessie van de commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR) van 29 mei 2024. De gemeenteraad heeft de behandeling van het rapport meegenomen bij de behandeling van de voorjaarsnota op 9 en 11 juli. Er is geen raadsbesluit over het rekenkamerrapport. Wel zijn er besluiten van de P&C-documenten waarin over de voortgang van de targets aan de raad is gerapporteerd.

2-3 lopend onderzoek 2024

In 2024 liepen zes onderzoeken die niet in 2024 gepubliceerd zijn. In de onderstaande tabel zijn deze opgenomen.

tabel 2-2: lopend onderzoek in 2024

onderzoek
verkeersveiligheid
toegankelijkheid in beleid en in de uitvoering van dienstverleningsprocessen
Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
opvolgingsonderzoek wijkteams
Regeling risicovolle projecten
economische en maatschappelijke steunmaatregelen coronaperiode

verkeersveiligheid
Op 5 september 2023 publiceerde de rekenkamer de opzet voor het onderzoek verkeersveiligheid. Het doel van dit onderzoek is inzicht te geven in de effectiviteit van het Rotterdamse verkeersveiligheidsbeleid. Dat doet de rekenkamer door onderzoek te doen naar de mate waarin de gemeente inzicht heeft in de verkeersveiligheid en de mate waarin maatregelen van de gemeente bijdragen aan de verkeersveiligheid. De rekenkamer richt zich in het onderzoek op de verkeersveiligheidsmaatregelen uit het beleidsplan 'Veilig Vooruit 2019-2023'. Onderdeel van het onderzoek is het toetsen van enkele aangepakte locaties in de stad op de verkeersveiligheid. Het onderzoek bevindt zich momenteel in de afrondende fase. De publicatie van het onderzoek is voorzien rond de zomer van 2025.

toegankelijkheid in beleid en in uitvoering van dienstverleningsprocessen
De rekenkamer publiceerde op 21 september 2023 de opzet voor het onderzoek naar toegankelijkheid in beleid en in uitvoering van dienstverleningsprocessen. Volgens schattingen heeft ongeveer één op de acht Nederlanders een beperking. Ze hebben een visuele, auditieve, lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking. Het is voor gemeenten van groot belang om de samenleving beter toegankelijk te maken voor deze grote groep inwoners. Bovendien vloeit deze taak ook voort uit het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap uit 2007, dat het rijk ook in verplichting voor gemeenten vertaalde. Het gaat dan niet alleen om de fysieke toegankelijkheid van buitenruimte en gebouwen, maar ook om sociale toegankelijkheid. De gemeente Rotterdam bedoelt dit als "je ergens welkom voelen, hoe je bejegend wordt en of activiteiten en programmering zijn afgestemd zodat iedereen kan meedoen." Ten slotte gaat het om informatietoegankelijkheid: informatie van de gemeente wordt zo overgebracht dat deze voor iedereen toegankelijk en duidelijk is. In haar onderzoek bekijkt de rekenkamer in hoeverre het beleid en de dienstverlening van de gemeente Rotterdam gericht is op toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Het rapport wordt in april 2025 gepubliceerd.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
De rekenkamer publiceerde op 20 oktober 2023 de opzet voor het onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). In de GRJR werken dertien gemeenten in de regio Rijnmond samen bij de inkoop van verschillende typen jeugdhulp. De rekenkamer onderzoekt of de manier waarop de inkoop van specialistische jeugdhulp en het financieren van jeugdreclassering, jeugdbescherming en Veilig Thuis regionaal zijn vormgegeven in de GRJR voldoet aan de verwachtingen. Hiervoor brengt de rekenkamer onder andere in beeld hoe de ontwikkeling van de vraag en de kosten van bovenlokale jeugdhulp in de afgelopen jaren is geweest. Tevens onderzoekt de rekenkamer de wijze waarop de GRJR stuurt op deze (en toekomstige) ontwikkelingen en de wijze waarop de GRJR stuurt op de prestaties van gecontracteerde en gesubsidieerde aanbieders. Ten slotte evalueert de rekenkamer in het onderzoek de manier waarop de GRJR de samenwerking tussen gemeenten faciliteert en gemeenten informeert. Het rapport wordt naar verwachting in juni 2025 aangeboden aan de raad.

Regeling risicovolle projecten
De rekenkamer publiceerde op 2 april 2024 de opzet voor het onderzoek naar de Regeling risicovolle projecten Rotterdam. Deze regeling is in 2012 in werking getreden om de informatievoorziening richting de raad bij grote projecten te verbeteren. De regeling is bedoeld voor risicovolle projecten, die uitstijgen boven de complexiteit en financiële risico's van andere grote projecten en is tot op heden vier keer toegepast. Sinds de inwerkingtreding van de regeling is nog niet onderzocht of de regeling voldoet aan de verwachtingen en opbrengt wat was beoogd. De rekenkamer onderzoekt in hoeverre de regeling bijdraagt aan de uitvoering van de controlerende taak van de gemeenteraad bij grote projecten en hoeverre de regeling meerwaarde heeft ten opzichte van andere instrumenten die de raad ter beschikking staan. Hierbij kijkt de rekenkamer specifiek naar twee projecten waarbij de regeling is toegepast: Feyenoord City en de renovatie van Boijmans Van Beuningen. Het onderzoek is in een afrondende fase. Het rapport van het onderzoek wordt naar verwachting in mei 2025 gepubliceerd.

opvolgingsonderzoek wijkteams
Op 11 juli 2024 heeft de rekenkamer de onderzoeksopzet voor het opvolgingsonderzoek wijkteams gepubliceerd. Hierin staat aangegeven dat de rekenkamer onderzoek doet naar de opvolging van het onderzoek 'het komt niet in de buurt' dat in 2018 is gepubliceerd. In dit onderzoek stonden elf aanbevelingen voor het verbeteren van de wijkteams in Rotterdam. Met het opvolgingsonderzoek wil de rekenkamer nagaan in hoeverre het college de aanbevelingen en moties van de gemeenteraad heeft opgepakt en uitgevoerd. Ook wil de rekenkamer met het onderzoek zicht krijgen op factoren die van invloed zijn geweest op de wijze en mate van doorwerking. Zo wil de rekenkamer inzicht geven in de doorwerking van de aanbevelingen en moties mede in het licht van de hoofdconclusies van het rapport uit 2018. De uitvoering van het onderzoek is in juli 2024 gestart en naar verwachting wordt het rapport voor de zomer 2025 aan de raad aangeboden.

coronasteunmaatregelen
Voor het onderzoek naar de economische en maatschappelijke steunmaatregelen in de coronaperiode is op 14 mei 2024 de onderzoeksopzet gepubliceerd. Centraal in het onderzoek staat de vraag in hoeverre het economische en maatschappelijke coronasteunbeleid en de coronasteunmaatregelen van de gemeente Rotterdam passend zijn vormgegeven, de doelen bereikt zijn en de gemeente daarvan heeft geleerd. Het onderzoeksteam is bezig met de afrondende fase van de documentstudie, die mede wegens de grote hoeveelheid maatregelen langer heeft geduurd dan in eerste instantie voorzien. Het rapport wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 aan de gemeenteraad aangeboden.

2-4 opvolging aanbevelingen

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Met de invoering van de wet is het college verplicht jaarlijks te rapporteren over de opvolging en afdoening van aanbevelingen van de rekenkamer aan het college. Het college van B en W heeft de raad op 18 maart 2025 geïnformeerd over de opvolging van de aanbevelingen. Het overzicht bevat alle openstaande aanbevelingen van 2023 en alle aanbevelingen waarover de raad in 2024 een besluit heeft genomen. De rekenkamer constateert dat het college een compleet overzicht biedt van de stand van zaken van alle aanbevelingen.

Voor veel onderzoeken geldt dat de opvolging van een deel van de aanbevelingen nog plaats dient te vinden. Het college meldt dat van twee onderzoeken alle aanbevelingen ondertussen zijn geïmplementeerd: de rapporten 'Huizen in de regio' en 'Doorwerken aan daklozenopvang'. Het is de rekenkamer bij deze aanbevelingen echter niet duidelijk wat het college onder geïmplementeerd verstaat. Niet duidelijk is of het college bedoelt dat de aanbevelingen in beleid zijn opgenomen of dat deze daadwerkelijk worden uitgevoerd.

2-5 informatie over 213a onderzoeken

Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht het college tot periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Het gaat hierbij om zelfonderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Het college is verplicht verslag van het onderzoek uit te brengen. In de gemeentelijke verordening is vastgelegd hoe de raad bij de onderzoeken wordt betrokken en hierover wordt geïnformeerd.

Het college dient volgens de Gemeentewet de rekenkamer tijdig op de hoogte te stellen van de voorgenomen onderzoeken en een afschrift van deze onderzoeken toe te sturen. De rekenkamer heeft in 2024 geen informatie ontvangen over de uitgevoerde onderzoeken door het college.

3 Rekenkamer Albrandswaard

3-1 inleiding

In 2024 liepen twee onderzoeken die in 2025 worden gepubliceerd. Het gaat om het onderzoek naar de GRJR en onderzoek naar de energiebesparingsplicht (landelijk DoeMee-onderzoek vanuit de Vereniging van Rekenkamers). De rekenkamer heeft ook deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek naar klachtbehandeling. Uiteindelijk kon de ambtelijke organisatie het uitvoerende bureau niet tijdig voorzien van de gevraagde informatie. Voor Albrandwaard is daarom geen publicatie uitgebracht.

3-2 lopend onderzoek

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

De rekenkamer publiceerde op 20 oktober 2023 de opzet voor het onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). In de GRJR werken dertien gemeenten in de regio Rijnmond samen bij de inkoop van verschillende typen jeugdhulp. De rekenkamer onderzoekt of de manier waarop de inkoop van specialistische jeugdhulp en het financieren van jeugdreclassering, jeugdbescherming en Veilig Thuis regionaal zijn vormgegeven in de GRJR voldoet aan de verwachtingen. Hiervoor brengt de rekenkamer onder andere in beeld hoe de ontwikkeling van de vraag en de kosten van bovenlokale jeugdhulp in de afgelopen jaren is geweest. Tevens onderzoekt de rekenkamer de wijze waarop de GRJR stuurt op deze (en toekomstige) ontwikkelingen en de wijze waarop de GRJR stuurt op de prestaties van gecontracteerde en gesubsidieerde aanbieders. Ten slotte evalueert de rekenkamer in het onderzoek de manier waarop de GRJR de samenwerking tussen gemeenten faciliteert en gemeenten informeert. Het rapport wordt naar verwachting in juni 2025 aangeboden aan de raad.

DoeMee-onderzoek energiebesparingsplicht

De rekenkamer heeft deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek naar de Energiebesparingsplicht en Informatieplicht Energiebesparing. Dit landelijke onderzoek naar hoe gemeenten en provincies de uitvoering controleren, vormde belangrijke input voor het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de beide plichten. De resultaten van het onderzoek worden in 2025 aan de deelnemende gemeenteraden aangeboden.

3-3 opvolging aanbevelingen

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Met de invoering van de wet is het college verplicht jaarlijks te rapporteren over de opvolging en afdoening van aanbevelingen van de rekenkamer. De raad heeft nog geen informatie ontvangen over hoe het college van Albrandswaard invulling gaat geven aan de rapportageverplichting.

3-4 informatie over 213a onderzoeken

Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht het college tot periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Het gaat hierbij om zelfonderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Het college is verplicht verslag van het onderzoek uit te brengen. In de gemeentelijke verordening is vastgelegd hoe de raad bij de onderzoeken wordt betrokken en hierover wordt geïnformeerd.

Het college dient volgens de Gemeentewet de rekenkamer tijdig op de hoogte te stellen van de voorgenomen onderzoeken en een afschrift van deze onderzoeken toe te sturen. De rekenkamer heeft in 2024 geen informatie ontvangen over de uitgevoerde onderzoeken door het college.

4 Rekenkamer Barendrecht

4-1 inleiding

Voor de Rekenkamer Barendrecht geldt dat 2024 het laatste jaar was dat de directeur van de Rekenkamer Rotterdam ook de functie van directeur Rekenkamer Barendrecht vervulde. In 2024 liepen onderzoek naar inkomensregelingen en de GRJR. Afgesproken is dat de twee lopende onderzoeken voor Barendrecht worden afgerond en in 2025 aan de raad worden aangeboden. De rekenkamer heeft ook deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek naar klachtbehandeling. Uiteindelijk kon de ambtelijke organisatie het uitvoerende bureau niet tijdig voorzien van de gevraagde informatie. Voor Barendrecht is daarom geen publicatie uitgebracht.

4-2 lopend onderzoek

lokale inkomensregelingen

Op 13 maart 2024 publiceerde de rekenkamer de onderzoeksopzet voor een onderzoek naar lokale inkomensregelingen. Gemeenten kunnen inkomensondersteuning bieden aan mensen die op of rond het sociaal minimum leven door middel van lokale inkomensregelingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de individuele inkomenstoeslag of tegemoetkomingen in de kosten voor sport en cultuur. In het onderzoek brengt de rekenkamer in kaart in hoeverre het de gemeente lukt om inwoners die leven in (dreigende) armoede te ondersteunen met lokale inkomensregelingen. Daarbij wordt gekeken naar hoe het beleid rondom lokale inkomensregelingen is vormgegeven, het bereik en gebruik van de regelingen en naar de ervaringen en behoeften van inwoners. Het is een gezamenlijk onderzoek voor Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland. Het onderzoek is ondertussen gepubliceerd op 20 maart 2025.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

De rekenkamer publiceerde op 20 oktober 2023 de opzet voor het onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). In de GRJR werken dertien gemeenten in de regio Rijnmond samen bij de inkoop van verschillende typen jeugdhulp. De rekenkamer onderzoekt of de manier waarop de inkoop van specialistische jeugdhulp en het financieren van jeugdreclassering, jeugdbescherming en Veilig Thuis regionaal zijn vormgegeven in de GRJR voldoet aan de verwachtingen. Hiervoor brengt de rekenkamer onder andere in beeld hoe de ontwikkeling van de vraag en de kosten van bovenlokale jeugdhulp in de afgelopen jaren is geweest. Tevens onderzoekt de rekenkamer de wijze waarop de GRJR stuurt op deze (en toekomstige) ontwikkelingen en de wijze waarop de GRJR stuurt op de prestaties van gecontracteerde en gesubsidieerde aanbieders. Ten slotte evalueert de rekenkamer in het onderzoek de manier waarop de GRJR de samenwerking tussen gemeenten faciliteert en gemeenten informeert. Het rapport wordt naar verwachting in juni 2025 aangeboden aan de raad.

GEMEENTEHUIS

5 Rekenkamer Capelle aan den IJssel

5-1 inleiding

In 2024 heeft de Rekenkamer Capelle aan den IJssel één onderzoek afgerond. Daarnaast waren er vier onderzoeken in uitvoering.

5-2 gepubliceerd onderzoek

DoeMee-onderzoek klachtenbehandeling

De rekenkamer heeft deelgenomen aan het landelijke DoeMee-onderzoek over klachtbehandeling. Er is onderzocht op welke manier gemeenten beleidsmatig en organisatorisch vorm geven aan de behandeling van klachten, tot welke resultaten dit beleid leidt en op welke wijze hierover gerapporteerd wordt aan de raad. De resultaten van het DoeMee-onderzoek zijn op 31 mei 2024 gepubliceerd. De belangrijkste conclusies voor de gemeente Capelle aan den IJssel waren dat de structuur voor klachtbehandeling binnen de gemeente voldoende is en dat de gemeenteraad hier ook voldoende over wordt geïnformeerd.

Op basis van deze conclusies deed de rekenkamer zes aanbevelingen. Allereerst om, voortbouwend op het wettelijk kader, doelstellingen en richtlijnen vast te leggen voor de klachtbehandeling binnen de gemeente. Ten tweede om een functieprofiel op te stellen voor de klachtencoördinator. Ten derde om expliciet vast te leggen wat de organisatie wil en/of mag verwachten van de klachtbehandeling bij verbonden partijen. Ten vierde om het leren van ervaringen van indieners van klachten expliciet een plek te geven in de evaluatie van klachtbehandeling. Ten vijfde om ervoor te zorgen dat informele klachten niet uit beeld verdwijnen en ten zesde om in beeld te brengen hoe uitvoerders van wettelijke taken in het kader van de Wmo en de Jeugdwet aan klachtbehandeling doen.

De gemeenteraad heeft het rapport behandeld op 8 juli 2024 en alles zes de aanbevelingen overgenomen. Het college is opgedragen de raad binnen vier maanden via een plan van aanpak te informeren over de opvolging van de aanbevelingen.

5-3 lopend onderzoek

onderwijsachterstanden

Op 11 juli 2024 publiceerde de rekenkamer de opzet voor het onderzoek naar onderwijsachterstanden. Het rekenkameronderzoek beoogt inzicht te geven in hoe de gemeente invulling geeft aan de wettelijke taken en doelen uit het onderwijsachterstandenbeleid. De rekenkamer zal tevens beoordelen in hoeverre de

gemeente er in slaagt dit doeltreffend en doelmatig te doen. De rekenkamer zal hiervoor een documentenstudie uitvoeren, gesprekken voeren met de gemeente en verschillende peuteropvangorganisaties en basisscholen interviewen. Het onderzoek bevindt zich in de uitvoerende fase. Het onderzoeksrapport wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 aangeboden aan de raad.

lokale inkomensregelingen
Op 13 maart 2024 publiceerde de rekenkamer de onderzoeksopzet voor een onderzoek naar lokale inkomensregelingen. Gemeenten kunnen inkomensondersteuning bieden aan mensen die op of rond het sociaal minimum leven door middel van lokale inkomensregelingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de individuele inkomenstoeslag of tegemoetkomingen in de kosten voor sport en cultuur. In het onderzoek brengt de rekenkamer in kaart in hoeverre het de gemeente lukt om inwoners die leven in (dreigende) armoede te ondersteunen met lokale inkomensregelingen. Daarbij wordt gekeken naar hoe het beleid rondom lokale inkomensregelingen is vormgegeven, het bereik en gebruik van de regelingen en naar de ervaringen en behoeften van inwoners. Het is een gezamenlijk onderzoek voor Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland. Het onderzoek is ondertussen gepubliceerd op 20 maart 2025.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
De rekenkamer publiceerde op 20 oktober 2023 de opzet voor het onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). In de GRJR werken dertien gemeenten in de regio Rijnmond samen bij de inkoop van verschillende typen jeugdhulp. De rekenkamer onderzoekt of de manier waarop de inkoop van specialistische jeugdhulp en het financieren van jeugdreclassering, jeugdbescherming en Veilig Thuis regionaal zijn vormgegeven in de GRJR voldoet aan de verwachtingen. Hiervoor brengt de rekenkamer onder andere in beeld hoe de ontwikkeling van de vraag en de kosten van bovenlokale jeugdhulp in de afgelopen jaren is geweest. Tevens onderzoekt de rekenkamer de wijze waarop de GRJR stuurt op deze (en toekomstige) ontwikkelingen en de wijze waarop de GRJR stuurt op de prestaties van gecontracteerde en gesubsidieerde aanbieders. Ten slotte evalueert de rekenkamer in het onderzoek de manier waarop de GRJR de samenwerking tussen gemeenten faciliteert en gemeenten informeert. Het rapport wordt naar verwachting in juni 2025 aangeboden aan de raad.

DoeMee-onderzoek energiebesparingsplicht
De rekenkamer heeft deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek naar de Energiebesparingsplicht en Informatieplicht Energiebesparing. Dit landelijke onderzoek naar hoe gemeenten en provincies de uitvoering controleren, vormde belangrijke input voor het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de beide plichten. De resultaten van het onderzoek worden in 2025 aan de deelnemende gemeenteraden aangeboden.

5-4 opvolging aanbevelingen

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Met de invoering van de wet is het college verplicht jaarlijks te rapporteren over de opvolging en afdoening van aanbevelingen van de rekenkamer.

Het college verantwoordt zich twee keer per jaar over de opvolging van de aanbevelingen: in de Begroting en in de Jaarstukken. Hierin wordt (in de paragraaf

bedrijfsvoering) een totaaloverzicht gegeven van actuele plannen van aanpak die door de raad zijn vastgesteld naar aanleiding van uitgebrachte rekenkamerrapporten. In de jaarrekening 2023 zijn de plannen van aanpak 'Grip op inkoop' en 'Openbaar Goed' als afgerond aangemerkt. Van het gecombineerde plan van aanpak voor de onderzoeken rond het woonbeleid is afgesproken dit jaarlijks in de monitor van het Programma Wonen op te nemen.

De Begroting 2025 laat zien dat er momenteel twee niet afgeronde plannen van aanpak zijn: voor 'Gebiedsontwikkeling het Nieuwe Rivium' en voor het DoeMee-onderzoek klachtbehandeling.

5-5 informatie over 213a onderzoeken

Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht het college tot periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Het gaat hierbij om zelfonderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Het college is verplicht verslag van het onderzoek uit te brengen. In de gemeentelijke verordening is vastgelegd hoe de raad bij de onderzoeken wordt betrokken en hierover wordt geïnformeerd.

Het college dient volgens de Gemeentewet de rekenkamer tijdig op de hoogte te stellen van de voorgenomen onderzoeken en een afschrift van deze onderzoeken toe te sturen. De rekenkamer heeft in 2024 geen informatie ontvangen over de uitgevoerde onderzoeken door het college.

6 Rekenkamer Krimpen aan den IJssel

6-1 inleiding

In 2024 heeft de Rekenkamer Krimpen aan den IJssel één onderzoek afgerond. Daarnaast waren er twee onderzoeken in uitvoering.

6-2 gepubliceerd onderzoek

DoeMee-onderzoek klachtenbehandeling

De rekenkamer heeft deelgenomen aan het landelijke DoeMee-onderzoek over klachtbehandeling. Er is onderzocht op welke manier gemeenten beleidsmatig en organisatorisch vorm geven aan de behandeling van klachten, tot welke resultaten dit beleid leidt en op welke wijze hierover gerapporteerd wordt aan de raad. De resultaten van het DoeMee-onderzoek zijn op 31 mei 2024 gepubliceerd. De belangrijkste conclusies voor Krimpen aan den IJssel waren dat de structuur voor klachtbehandeling binnen de gemeente voldoende is en dat de gemeenteraad hier ook voldoende over wordt geïnformeerd. Wel constateerde de rekenkamer nog mogelijkheden voor verdere verbetering van de klachtbehandeling.

De rekenkamer deed zes aanbevelingen. Ten eerste om, voortbouwend op het wettelijk kader, doelstelling en servicenormen vast te leggen voor de klachtbehandeling. Ten tweede om een toetsingskader te hanteren voor de afhandeling van klachten. Ten derde om een functieprofiel op te stellen voor de klachtencoördinator. Ten vierde om het leren van ervaringen van indieners een expliciete plek te geven in de evaluatie van de klachtbehandeling. Ten vijfde om te borgen dat opvolging plaatsvindt van conclusies en aanbevelingen vanuit de ombudsinstantie. Ten zesde om in beeld te brengen hoe uitvoerders van wettelijke taken in het kader van de Wmo en de Jeugdwet klachtbehandeling doen.

Het onderzoek is niet behandeld in de gemeenteraad. Er heeft geen besluitvorming over de aanbevelingen plaatsgevonden.

6-3 lopend onderzoek

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

De rekenkamer publiceerde op 20 oktober 2023 de opzet voor het onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). In de GRJR werken dertien gemeenten in de regio Rijnmond samen bij de inkoop van verschillende typen jeugdhulp. De rekenkamer onderzoekt of de manier waarop de inkoop van specialistische jeugdhulp en het financieren van jeugdreclasseirng, jeugdbescherming en Veilig Thuis regionaal zijn vormgegeven in de GRJR voldoet

aan de verwachtingen. Hiervoor brengt de rekenkamer onder andere in beeld hoe de ontwikkeling van de vraag en de kosten van bovenlokale jeugdhulp in de afgelopen jaren is geweest. Tevens onderzoekt de rekenkamer de wijze waarop de GRJR stuurt op deze (en toekomstige) ontwikkelingen en de wijze waarop de GRJR stuurt op de prestaties van gecontracteerde en gesubsidieerde aanbieders. Ten slotte evalueert de rekenkamer in het onderzoek de manier waarop de GRJR de samenwerking tussen gemeenten faciliteert en gemeenten informeert. Het rapport wordt naar verwachting in juni 2025 aangeboden aan de raad.

DoeMee-onderzoek energiebesparingsplicht
De rekenkamer heeft deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek naar de Energiebesparingsplicht en Informatieplicht Energiebesparing. Dit landelijke onderzoek naar hoe gemeenten en provincies de uitvoering controleren, vormde belangrijke input voor het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de beide plichten. De resultaten van het onderzoek worden in 2025 aan de deelnemende gemeenteraden aangeboden.

6-4 opvolging aanbevelingen

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Met de invoering van de wet is het college verplicht jaarlijks te rapporteren over de opvolging en afdoening van aanbevelingen van de rekenkamer.

In Krimpen aan den IJssel informeert het college de auditcommissie over de opvolging van de aanbevelingen uit rekenkamerrapporten. De auditcommissie richt zich op de opvolging en afdoening van alle rekenkameronderzoeken van de afgelopen jaren.

6-5 informatie over 213a onderzoeken

Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht het college tot periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Het gaat hierbij om zelfonderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Het college is verplicht verslag van het onderzoek uit te brengen. In de gemeentelijke verordening is vastgelegd hoe de raad bij de onderzoeken wordt betrokken en hierover wordt geïnformeerd.

Het college dient volgens de Gemeentewet de rekenkamer tijdig op de hoogte te stellen van de voorgenomen onderzoeken en een afschrift van deze onderzoeken toe te sturen. De rekenkamer heeft in 2024 geen informatie ontvangen over de uitgevoerde onderzoeken door het college.

7 Rekenkamer Lansingerland

7-1 inleiding

In 2024 heeft de Rekenkamer Lansingerland één onderzoek afgerond. Daarnaast waren er drie onderzoeken in uitvoering. Verder is eind 2024 de start van een onderzoek naar de kwaliteit en resultaten naar de Wmo aangekondigd.

7-2 gepubliceerd onderzoek

DoeMee-onderzoek klachtenbehandeling Lansingerland

De rekenkamer heeft deelgenomen aan het landelijke DoeMee-onderzoek naar klachtbehandeling. Er is onderzocht op welke manier de gemeenten beleidsmatig en organisatorisch vorm geven aan de behandeling van klachten, tot welke resultaten dit beleid leidt en op welke wijze hierover gerapporteerd wordt aan de raad. De resultaten zijn op 31 mei 2024 gepubliceerd. De belangrijkste conclusies voor Lansingerland waren dat de structuur voor klachtbehandeling binnen de gemeente voldoende is en dat de gemeenteraad hier ook voldoende over wordt geïnformeerd. Wel constateerde de rekenkamer nog mogelijkheden voor verdere verbetering van de klachtbehandeling.

De rekenkamer deed vijf aanbevelingen. Ten eerste om het leren van ervaringen van indieners expliciet een plek te geven in de evaluatie van klachtbehandeling. Ten tweede om actief het aantal en de aard van informele klachten te administreren. Ten derde is aanbevolen de opvolging van conclusies en aanbevelingen vanuit de ombudsinstantie beter te borgen. De vierde aanbeveling is in beeld te brengen op welke manier verbonden partijen aan klachtbehandeling doen. Ten vijfde beval de rekenkamer aan in beeld te brengen hoe uitvoerders van wettelijke taken in het kader van de Wmo en de Jeugdwet aan klachtbehandeling doen.

De raad heeft het rapport behandeld op 26 september 2024 en het college opgedragen uitvoering te geven aan alle vijf de aanbevelingen. Daarnaast is besloten over de voortgang te rapporteren in de jaarlijkse rapportage over de opvolging van rekenkameraanbevelingen.

7-3 lopend onderzoek

lokale inkomensregelingen

Op 13 maart 2024 publiceerde de rekenkamer de onderzoeksopzet voor een onderzoek naar lokale inkomensregelingen. Gemeenten kunnen inkomensondersteuning bieden aan mensen die op of rond het sociaal minimum leven door middel van lokale inkomensregelingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de individuele inkomenstoeslag of

tegemoetkomingen in de kosten voor sport en cultuur. In het onderzoek brengt de rekenkamer in kaart in hoeverre het de gemeente lukt om inwoners die leven in (dreigende) armoede te ondersteunen met lokale inkomensregelingen. Daarbij wordt gekeken naar hoe het beleid rondom lokale inkomensregelingen is vormgegeven, het bereik en gebruik van de regelingen en naar de ervaringen en behoeften van inwoners. Het is een gezamenlijk onderzoek voor Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland. Het onderzoek is ondertussen gepubliceerd op 20 maart 2025.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
De rekenkamer publiceerde op 20 oktober 2023 de opzet voor het onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). In de GRJR werken dertien gemeenten in de regio Rijnmond samen bij de inkoop van verschillende typen jeugdhulp. De rekenkamer onderzoekt of de manier waarop de inkoop van specialistische jeugdhulp en het financieren van jeugdreclassering, jeugdbescherming en Veilig Thuis regionaal zijn vormgegeven in de GRJR voldoet aan de verwachtingen. Hiervoor brengt de rekenkamer onder andere in beeld hoe de ontwikkeling van de vraag en de kosten van bovenlokale jeugdhulp in de afgelopen jaren is geweest. Tevens onderzoekt de rekenkamer de wijze waarop de GRJR stuurt op deze (en toekomstige) ontwikkelingen en de wijze waarop de GRJR stuurt op de prestaties van gecontracteerde en gesubsidieerde aanbieders. Ten slotte evalueert de rekenkamer in het onderzoek de manier waarop de GRJR de samenwerking tussen gemeenten faciliteert en gemeenten informeert. Het rapport wordt naar verwachting in juni 2025 aangeboden aan de raad.

DoeMee-onderzoek energiebesparingsplicht
De rekenkamer heeft deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek naar de Energiebesparingsplicht en Informatieplicht Energiebesparing. Dit landelijke onderzoek naar hoe gemeenten en provincies de uitvoering controleren, vormde belangrijke input voor het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de beide plichten. De resultaten van het onderzoek worden in 2025 aan de deelnemende gemeenteraden aangeboden.

7-4 opvolging aanbevelingen

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Met de invoering van de wet is het college verplicht jaarlijks te rapporteren over de opvolging en afdoening van aanbevelingen van de rekenkamer.

Het college heeft de raad in december 2024 per brief geïnformeerd over implementatie van alle rekenkamerrapporten van 2019 tot en met 2024. In de bijbehorende bijlage is voor alle aanbevelingen de stand van zaken toegelicht. Te zien is dat aanbevelingen van het meest recente onderzoek (over klachtbehandeling) nog grotendeels moeten worden opgepakt. Ook enkele aanbevelingen uit het onderzoek uit 2022 naar het woonbeleid (‘Bouwen in beweging’) moeten nog opvolging krijgen. Vanaf 2025 zal de raad gelijktijdig met de jaarstukken een geactualiseerd overzicht ontvangen.

7-5 informatie over 213a onderzoeken

Artikel 213a van de Gemeentewet verplicht het college tot periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Het gaat hierbij om zelfonderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Het college is verplicht verslag van het onderzoek uit te brengen. In de gemeentelijke verordening is vastgelegd hoe de raad bij de onderzoeken wordt betrokken en hierover wordt geïnformeerd.

Het college dient volgens de Gemeentewet de rekenkamer tijdig op de hoogte te stellen van de voorgenomen onderzoeken en een afschrift van deze onderzoeken toe te sturen. De rekenkamer is in oktober 2024 geïnformeerd over het uitgevoerde benchmarkonderzoek naar de uitvoeringskosten van alle gemeentelijke taken. Het bijbehorende onderzoeksrapport is ontvangen.

8 overige publicaties en activiteiten

8-1 inleiding

Naast de reguliere onderzoeken verricht de rekenkamer ook op incidentele basis activiteiten die in het verlengde liggen van het rekenkamerwerk. Het schrijven van artikelen is daar een voorbeeld van, evenals het geven van gastcolleges of externe presentaties.

8-2 externe optredens en andere publicaties

De volgende presentaties en andere bijdragen werden door de rekenkamer in 2024 verzorgd:

- presentatie op symposium Gedrag en Pandemieën van het RIVM, 30 januari 2024.
- presentatie Transparante besluitvorming ten behoeve van de vrijdagsessie van het College van B&W van Rotterdam, 1 maart 2024.
- workshop Expeditie naar ambtelijk vakmanschap van de Gemeente Rotterdam, 16 april 2024.
- webinar Algoritmes van de Vereniging van Rekenkamers, 27 juni 2024.
- werkbezoek studenten Bestuurs- en Organisatiewetenschap, Universiteit Utrecht, 17 oktober 2024.
- cursusdagdeel Onderzoeksperspectieven voor de rekenkamercursus van de Erasmus Universiteit Rotterdam, 6 november 2024.

8-3 samenwerking andere rekenkamers

G4

De Rekenkamer Rotterdam werkt in G4-verband samen met de rekenkamers van Amsterdam, Den Haag en Utrecht en met de Randstedelijke Rekenkamer. Naast bestuurlijk overleg vindt onderlinge kennisuitwisseling plaats. De kennisuitwisseling bestaat onder andere uit een intervisie-programma met collega's van andere rekenkamers. De meeste onderzoekers en projectleiders nemen hieraan deel.

Vereniging van Rekenkamers

Ook in breder verband heeft de Rekenkamer Rotterdam contact met andere rekenkamers. De rekenkamer is lid van de Vereniging van Rekenkamers (voorheen de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies, NVRR).[2] In 2024 namen medewerkers deel aan verschillende bijeenkomsten als webinars, werksessies, workshops en cursussen. Ook zijn het voorjaar- en najaarscongres door meerdere medewerkers bezocht en heeft de directeur de algemene ledenvergadering bijgewoond.

[2] Alle zes de rekenkamers zijn lid van de Vereniging van Rekenkamers.

detachering Algemene Rekenkamer
De Algemene Rekenkamer (AR) is de grootste en oudste rekenkamer in Nederland, waar dus veel expertise en kennis is opgebouwd. De Rekenkamer Rotterdam vindt samenwerking met de AR daarom belangrijk. Via de Vereniging van Rekenkamers wordt met de AR samengewerkt. Daarnaast is detachering een goede manier gebleken om kennis uit te wisselen en duurzame netwerken te bouwen. Van december 2023 tot en met januari 2025 was een senior-onderzoeker van de AR bij de Rekenkamer Rotterdam gedetacheerd.

8-4 overige samenwerking

samenwerking binnen de gemeente Rotterdam
Hoewel de rollen en de insteek van het onderzoek verschilt, raakt het type werk dat Onderzoek en Business Intelligence (OBI) en Concern Auditing (CA) doen aan het werk van de rekenkamer. Er is een kwartaaloverleg op bestuurlijk niveau. Ook is door Concern Auditing een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd met medewerkers van OBI, CA en de rekenkamer om elkaar beter te leren kennen.

Ook hier blijkt detachering een goede manier om uitwisseling te bevorderen en de ontwikkeling van onderzoekers te stimuleren. Van oktober 2023 tot december 2024 was een onderzoeker van OBI bij de rekenkamer gedetacheerd en sinds oktober 2024 is een onderzoeker van de rekenkamer voor een jaar gedetacheerd bij OBI.

samenwerking met de Ombudsman
De Ombudsman Rotterdam-Rijnmond (ORR) en de rekenkamer zijn beide instituten van de gemeenteraad, dus is het belangrijk dat daar waar relevant de Ombudsman en rekenkamer afstemming zoeken. Met de Ombudsman is een kwartaaloverleg op bestuurlijk niveau.

9 organisatie

9-1 bedrijfsvoering

In 2023 is de rekenkamer gestart met een inhaalslag op het gebied van bedrijfsvoering. Daarvoor zijn verschillende trajecten gestart. Een aantal liep ook in 2024. De in hoofdstuk 1 geschetste langdurige afwezigheid van de directeur had invloed op de voortgang van deze bedrijfsvoeringsacties. Onderstaand zijn de lopende acties voor de bedrijfsvoering beschreven.

informatiehuishouding (archivering)
In 2024 is er gewerkt aan een nieuwe informatiebeheerplan. Ook is de achterstand op het gebied van archivering ingelopen. Op basis van het informatiebeheerplan heeft archiveren en vernietigen van fysieke en digitale documenten plaatsgevonden. Na de ICT-migratie kan het voor de informatiehuishouding noodzakelijke documentmanagementsysteem (DMS) worden geïmplementeerd.

ICT-migratie
In 2023 is besloten een ICT-migratie uit te voeren. In 2024 zijn vervolgstappen gezet om de ICT-dienstverlening bij de gemeente Rotterdam te beleggen. Begin 2024 is daartoe een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Rotterdam afgesloten. Ten behoeve van de ICT-migratie zijn eind 2024 en begin 2025 verschillende overeenkomsten met andere ICT-dienstverleners opgezegd. Begin 2025 is het projectvoorstel voor de ICT-migratie afgerond en de implementatie gestart. De ICT-migratie zal naar verwachting in de eerste helft van 2025 worden afgerond.

Informatiebeveiliging
In het najaar van 2023 is een zelfevaluatie uitgevoerd aan de hand van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). In 2024 is begonnen met het opstellen van informatiebeveiligingsbeleid.

dienstverleningsovereenkomsten HR, financiën en ICT
De rekenkamer heeft dienstverleningsovereenkomsten met de gemeente Rotterdam voor HR-dienstverlening, voor de financiële administratie en voor ICT. In 2023 is geconstateerd dat de DVO voor HR onvolledig was en bijgewerkt moet worden. Deze herziening is in 2024 afgerond. De DVO financiën is in 2021 aangegaan voor onbepaalde tijd. Voor ICT ontbrak een overeenkomst. Daarom zijn in 2023 afspraken gemaakt over de dienstverlening en de doorbelasting van de kosten. De DVO is begin 2024 getekend.

huisstijl
De huidige huisstijl dateert van 2008 en voldoet op een aantal punten niet meer aan de behoeften. Zo voldoen de documenten in pdf-formaat, waaronder dit jaarverslag, niet aan de huidige eisen voor (digitale) toegankelijkheid. Daarnaast zijn de sjablonen verouderd en werken niet altijd (goed) met nieuwere versies van Office-software.

Verder zijn de huidige sjablonen steeds gericht op één rekenkamer en bieden geen optie voor onderzoeken ten behoeve van meerdere gemeenten.

Daarom is al in 2023 besloten om een nieuwe huisstijl te laten ontwikkelen. Voor het inventariseren van de behoeften is een freelance vormgever aangetrokken en dat traject heeft in 2024 geleid tot een briefingdocument. Gezien de op handen zijnde ICT-migratie is er voor gekozen om het huisstijltraject tijdelijk te pauzeren. De nieuw te ontwikkelen Office-sjablonen moeten immers functioneren in de nieuwe ICT-omgeving. Inmiddels is de verwachting dat in het voorjaar van 2025 een aantal ontwerpbureaus gevraagd zal worden een offerte in te dienen.

bureaumanagementhandboek
De rekenkamer beschikt over een bureaumanagementhandboek waarin diverse werkwijzen en processen zijn vastgelegd. Het gaat dan bijvoorbeeld om facilitaire zaken, formele correspondentie, ICT, inkoop en HR. In het handboek zijn in 2023 en 2024 diverse aanscherpingen gedaan.

9-2 personeel

Het bureau van de rekenkamer bestond per 31 december 2024 formeel uit een directeur en 20 medewerkers (17,4 fte). Daarnaast was er een medewerker gedetacheerd vanuit de Algemene Rekenkamer en was er een stagiair werkzaam. De plaatsvervangend directeur wordt ingehuurd. Vergeleken met eind 2023 waren er twee fte minder werkzaam bij de rekenkamer.

werving en selectie
In 2024 zijn drie medewerkers uit dienst getreden (twee onderzoekers en een onderzoeksassistent). Ook is de detachering van een medewerker van de gemeente Rotterdam afgelopen en is er een medewerker van de Rekenkamer gedetacheerd bij de gemeente Rotterdam. Er zijn in 2024 drie nieuwe medewerkers in dienst gekomen bij de rekenkamer. Het gaat om twee junior-onderzoekers en een projectleider.

ziekteverzuim
In een kleine organisatie als de rekenkamer kan het ziekteverzuim van jaar tot jaar sterk uiteenlopen. Zeker langdurig verzuim heeft grote invloed op het verzuimpercentage. Dat is terug te zien in het verzuim over 2024. Enkele medewerkers waren in 2024 langere tijd ziekgemeld, waardoor het verzuimpercentage (14,2%) ruim boven eerdere jaren lag. Het korte verzuim is ongeveer gelijk aan 2023 en het middellange verzuim is juist weer een lager percentage dan 2023.

tabel 9-1: kengetallen ziekteverzuim

Kengetallen	2020	2021	2022	2023	2024
ziekteverzuimpercentage	4,0%	7,6%	4,8%	5,9%	14,2%
kort verzuim (1 t/m 7 dagen)	0,7%	0,9%	2,7%	1,3%	1,2%
middellang verzuim (8 t/m 42 dagen)	0,3%	0,0%	1,1%	3,2%	0,8%
lang verzuim (vanaf 43 dagen)	2,9%	6,7%	0,9%	1,4%	12,2%

arbeidskosten
De gemiddelde bezetting bedroeg in 2024 18,5 fte. De gemiddelde loonsom nam in 2024 toe ten opzichte van de voorgaande jaren.

tabel 9-2: formatie, bezetting en loonkosten

	2020	2021	2022	2023	2024
formatie per 31/12	15,2	14,5	18,2	19,4	17,4
medewerkers per 31/12	17	16	20	23	21
bezetting in gem. fte	14,9	14,6	16,1	18,7	18,5
loonkosten	€ 1.329.297	€ 1.376.606	€ 1.503.388	€ 1.688.084	€ 1.774.494
gemiddelde loonsom	€ 89.214	€ 94.288	€ 93.378	€ 90.272	€ 95.986

In de begroting van de rekenkamer is rekening gehouden met externe inhuur voor organisatieontwikkeling en voor expertise in onderzoeken waarover de rekenkamer niet zelf beschikt. Sinds 2022 worden beide onderwerpen apart begroot. Specifiek voor externe inhuur voor expertise in onderzoek was in 2024 een bedrag van € 75.000 begroot. Uiteindelijk is in 2024 € 216.637 besteed. Het verschil is voor een belangrijk deel te verklaren doordat detachering vanuit een andere overheidsorganisatie (in dit geval de Algemene Rekenkamer) ook als inhuur wordt geboekt.

tabel 9-3: externe inhuur onderzoek

	verslag 2023	plan 2024	verslag 2024
inhuur	€ 105.587	€ 75.000	€ 216.637

functieboek
Het functieboek moet weergeven welke functies er zijn en wat de formatie per functie is. In het functiehuis, dat ook onderdeel is van het functieboek, dienen de functieomschrijvingen te staan en de manier waarop die zich tot elkaar verhouden. Het functieboek is daarmee een strategisch document dat een kader biedt voor een meerjarenplanning. Personeelskosten zijn voor een instituut als de rekenkamer de grootste kostenpost. Zicht op de benodigde formatie is onontbeerlijk om goed financieel beleid te kunnen voeren. In 2023 is in een formatieplan vastgelegd wat de benodigde formatie is om de gewenste resultaten te behalen. In 2024 is gewerkt aan het vaststellen van functieprofielen. De verwachting is dat deze in de eerste helft van 2025 worden vastgesteld.

opleidingen
Binnen de Rekenkamer Rotterdam start iedere nieuwe medewerker met een cursus “rekenkameronderzoek”. Dat is een externe cursus die gevolgd kan worden bij de Erasmus universiteit of bij de Vereniging van Rekenkamers. In 2024 hebben alle nieuw ingestroomde medewerkers deze cursus gevolgd. Daarnaast kunnen medewerkers in hun Persoonlijk Ontwikkeling Plan zelf aangeven of zij behoefte aan scholing hebben. Uiteraard moet deze scholingsbehoefte passen binnen wat voor de rekenkamer relevant en/of nodig is.

Naast scholing op individuele basis, zijn er ook gemeenschappelijke trainingen geweest. In 2024 heeft een deel van de medewerkers een interviewtraining gevolgd. Ook heeft een groot deel van de medewerkers een meerdaagse cursus gemeentefinanciën gevolgd. Tot slot hebben alle medewerkers deelgenomen aan de privacy awareness training van de Functionaris Gegevensbescherming.

arbeidsomstandigheden
Naar aanleiding van verschillende signalen van medewerkers is in 2024 een onderzoek naar het werkklimaat binnen de rekenkamer uitgevoerd. Het onderzoek heeft geleid tot verschillende conclusies over noodzakelijke verbeteringen in de organisatiestructuur, de opzet en uitvoering van het HR-beleid en over sociale veiligheid. Op dit moment wordt gewerkt aan de invoering van deze verbeteringen. Een extern bureau ondersteunt de implementatie.

9-3 privacy

In 2023 nieuw privacybeleid opgesteld met daarin afspraken over onder meer het updaten van het verwerkingsregister, het uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's) en omgang met de personeelsgegevens van rekenkamermedewerkers.[3] Over de belangrijkste ontwikkelingen rond privacy heeft de externe Functionaris Gegevensbescherming (FG) een jaarverslag opgesteld dat is opgenomen in bijlage 1 van dit jaarverslag.

Er zijn in 2024 zijn er geen beveiligingsincidenten geweest en er hebben zich geen datalekken voorgedaan bij de Rekenkamer Rotterdam. In 2024 is een Pré-Data Protection Impact Assessments (pré-DPIA) uitgevoerd in verband met het onderzoek naar de inkomensregelingen Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland. Daaruit is naar voren gekomen dat er voor dit proces geen DPIA noodzakelijk was.

9-4 Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022. De wet geeft overheden de verplichting bepaalde informatie actief openbaar te maken en om informatie te verstrekken als daar om wordt verzocht. De rekenkamer is een bestuursorgaan en moet voldoen aan de eisen uit deze wet.

De rekenkamer publiceert op de eigen website alle onderzoeksopzetten, rapporten en rekenkamerbrieven. Ook het jaarverslag en de onderzoeksprogrammering worden jaarlijks gepubliceerd. Verder is op de website informatie te vinden over onze werkwijze, de kwaliteitseisen waaraan de rekenkamer zich heeft geconformeerd en het privacybeleid. Tot slot bevat onze website praktische informatie over onze organisatie, contactgegevens en de manier waarop een onderzoeksonderwerp kan worden aangedragen.

Voor de behandeling van verzoeken heeft de rekenkamer een protocol opgesteld. In 2024 ontving de rekenkamer geen Woo-verzoek.

3 De laatste versie van het verwerkingsregister in te vinden op de website van de rekenkamer:
https://rekenkamer.rotterdam.nl/wp-content/uploads/2024/05/20240424-verwerkingsregister-Rekenkamer-Rotterdam.pdf

9-5 nevenfuncties en declaraties

In artikel 81f van de Gemeentewet is een lijst met functies opgenomen die de directeur rekenkamer niet mag vervullen naast de functie als bestuurder van de rekenkamer. Ook in de verordening Rekenkamer Rotterdam is een bepaling opgenomen die de mogelijkheid van nevenfuncties van de directeur rekenkamer beperkt (artikel 6). In lijn hiermee heeft de Rekenkamer Rotterdam een reglement voor nevenfuncties van medewerkers. Zij dienen elke nevenfunctie bij de directeur te melden. Uitgangspunt is dat nevenfuncties buiten het gebied van de voormalige Stadsregio Rotterdam toelaatbaar zijn. Voor nevenfuncties binnen het gebied van de voormalige Stadsregio geldt dat de uitoefening ervan niet op gespannen voet mag komen te staan met de werkzaamheden voor de rekenkamer. De volgende tabel geeft een overzicht van de nevenfuncties van de directeur rekenkamer en de medewerkers in 2024.

tabel 9-4: nevenfuncties

functie	nevenfunctie	bezoldigd
directeur	directeur rekenkamer bij de regiogemeenten (Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland)	nee (functie is qq)
plaatsvervangend directeur	plv directeur bij de regiogemeenten (Albrandswaard, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland)	nee (functie is qq)
	commissielid Hoogheemraadschap Rijnland	ja (vergoeding per vergadering)
onderzoeker	buitenpromovendus bij de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam	nee
junior-onderzoeker	voorzitter Stichting Nederlands Jongleerfestival	nee

De directeur declareert geen kosten. In het jaarverslag is daarom geen tabel met uitsplitsing van gedeclareerde kosten opgenomen.

10 jaarrekening

10-1 inleiding

In 2023 heeft de rekenkamer extra middelen toegekend gekregen door de gemeenteraad van Rotterdam voor versterking van de onderzoeksstaf en de bedrijfsvoering. In totaal gaat het om een bedrag van € 400 k. Een deel van de versterking is gevraagd voor de tijdelijke investering in communicatie en het verbeteren van de bedrijfsvoering. Dit deel bedraagt € 100 k, voor een periode van drie jaar. Daarnaast zijn in 2023 afspraken gemaakt over de omvang van de egalisatiereserve. Vanaf 2024 is de maximale omvang teruggebracht van € 250 k naar € 150 k.

10-2 resultatenrekening

In de onderstaande tabel is de resultatenrekening 2024 opgenomen.

tabel 10-1: resultatenrekening 2024

	rekening 2023	begroting 2024	rekening 2024
personeel	1.688.084	2.073.266	1.791.845
inhuur	105.587	75.000	216.637
overige apparaatslasten	83.640	72.300	66.952
inkopen en uitbestede werkzaamheden	339.646	389.308	204.371
interne levering lasten (diensten gemeente Rotterdam)	154.979	121.627	374.898
overige programmalasten	4.457	-	2.431
totaal uitgaven	**2.377.041**	**2.731.501**	**2.657.135**
bijdrage gemeente Rotterdam	2.149.706	2.258.649	2.258.649
bijdrage gemeente Albrandswaard	40.250	41.538	41.538
bijdrage gemeente Barendrecht	65.150	65.150	64.300
bijdrage gemeente Capelle a/d IJssel	106.500	111.342	111.342
bijdrage gemeente Krimpen a/d IJssel	45.550	46.917	46.917
bijdrage gemeente Lansingerland	98.250	107.906	107.906
overige inkomsten	6.565	-	20.074
totaal inkomsten	**2.511.971**	**2.631.501**	**2.650.726**
resultaat voor bestemming	134.930		-6.408
toevoeging reserves	-111.198		
onttrekking reserves		100.000	100.000
resultaat	**23.732**	**0**	**93.592**

10-3 toelichting op de resultatenrekening

algemeen
Samen met de onderdelen Raad/Commissies, Griffie en de Gemeentelijke Ombudsman vormt de rekenkamer de kostenplaats Raad binnen het concern Rotterdam. De jaarrekening van de kostenplaats Raad wordt gepubliceerd als onderdeel van het concern Rotterdam.

Uit de resultatenrekening is op te maken dat er een positief resultaat is gerealiseerd. De belangrijkste reden hiervoor is dat de personeelskosten lager zijn uitgevallen dan was begroot. Het positieve resultaat kan niet worden toegevoegd aan de egalisatiereserve, omdat deze de maximale omvang heeft bereikt. Het resultaat (€ 94 k) gaat terug naar de gemeente.

uitgaven

personeel
De personeelskosten zijn aanzienlijk lager dan was begroot. Dit wordt verklaard door het vertrek van enkele medewerkers. De ontstane formatieruimte kon niet direct worden ingevuld.

inhuur
In 2024 heeft de rekenkamer extern personeel ingehuurd voor ondersteuning bij enkele projecten. Daarnaast valt de detachering van een medewerker van de Algemene Rekenkamer ook onder deze post. Dit was niet onder deze post begroot, wat een groot deel van de overschrijding (€ 142 k) verklaart.

overige apparaatslasten
Onder de overige apparaatslasten vallen onder meer de kosten voor kantoorbenodigdheden, contributies en abonnementen, kosten voor arbo-dienstverlening en opleidingskosten. De kosten zijn iets lager dan begroot (€ 5 k), onder andere doordat minder is uitgegeven aan contributies en abonnementen en aan opleidingskosten

inkopen en uitbestede werkzaamheden
Onder deze post zijn uitgaven verantwoord als huur- en servicekosten, ICT en inkoop ten behoeve van de bedrijfsvoering. De uitgaven zijn lager dan begroot. De voornaamste reden hiervoor is dat een aantal diensten die de rekenkamer voorheen inkocht, sinds 2024 volledig worden betrokken bij de gemeente Rotterdam. Daarmee zijn deze kosten overgegaan naar de post interne levering.

interne levering lasten (diensten gemeente Rotterdam)
De rekenkamer neemt verschillende diensten af van de gemeente Rotterdam. Hiervoor zijn dienstverleningsovereenkomsten gesloten. De kosten daarvan worden door de gemeente doorbelast aan de rekenkamer. In 2024 zijn de kosten hoger dan begroot. De belangrijkste reden hiervoor is dat er een verschuiving van externe ingekochte diensten naar interne levering door de gemeente heeft plaatsgevonden.

overige programmalasten
Onder deze post zijn belastingaanslagen door de gemeente Rotterdam opgenomen.

inkomsten

bijdrage gemeente Rotterdam
In de meerjarenbegroting van de gemeente kent de raad een bijdrage toe aan de rekenkamer voor de uitvoering van de werkzaamheden, op grond van de Verordening Rekenkamer Rotterdam (artikel 7, lid 1). In 2024 bedroeg deze bijdrage € 2.258 k.

bijdragen gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland
Naast haar activiteiten voor de gemeente Rotterdam heeft de rekenkamer ook nog de mogelijkheid om de rekenkamerfunctie bij andere gemeenten in de voormalige Stadsregio in te vullen. Dit deed de rekenkamer in 2024 voor vijf regiogemeenten. Deze post betreft de bijdragen van die gemeenten ten behoeve van de uitoefening van de rekenkamerfunctie.

overige inkomsten
Deze post bestaat uit ontvangen vergoedingen van derden zoals bijvoorbeeld een bijdrage van het UWV vanwege zwangerschapsverlof.

resultaat
Uiteindelijk is het jaar afgesloten met een negatief saldo van € 6 k. Daarnaast is € 100 k onttrokken aan de reserves. Dit was nodig, omdat volgens afspraak de maximale reserve van de rekenkamer is afgebouwd van € 250 k naar € 150 k. Door de vrijval uit de reserves resultaat een positief saldo van € 94 k. Dit resultaat gaat terug naar de gemeente Rotterdam.

reserves
In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de reserve vanaf 2015 opgenomen. Vanaf 2024 is het maximum € 150 k.

tabel 10-2: opbouw reserves 2015-2024 (€)

	beginsaldo	mutatie	eindsaldo
2015	236.000	14.000	250.000
2016	250.000	0	250.000
2017	250.000	-45.360	204.640
2018	204.640	0	204.640
correctie 2018		21.149	
saldo 2019		-8.695	
toevoeging 2019		12.454	217.094
2020	217.094	18.914	236.008
2021	236.008	5.891	241.977
2022	241.977	-103.175	138.802
2023	138.802	111.198	250.000
2024	250.000	-100.000	150.000

opstaande crediteuren
De openstaande crediteuren (inkoopfacturen voor geleverde diensten in 2024 die eind van het jaar nog openstonden) bedroegen € 42 k.

10-4 financieel arrangement regiogemeenten

De directeur en medewerkers van de rekenkamer zijn aangesteld bij de gemeente Rotterdam. Hun salaris en overige kosten komen ten laste van het budget van de Rekenkamer Rotterdam. De kosten die gemaakt worden voor de Rekenkamer Barendrecht, Rekenkamer Lansingerland, Rekenkamer Capelle aan den IJssel, Rekenkamer Krimpen aan den IJssel of Rekenkamer Albrandswaard moeten gedekt worden uit de bijdragen die door de gemeenteraden zijn toegekend.

Voor de begroting van 2025 is met de regiogemeenten afgesproken dat zij de bijdrage van 2024 indexeren conform wat gangbaar is binnen hun eigen gemeente. De rekenkamer wordt na vaststelling van de gemeentebegroting geïnformeerd over de in de begroting opgenomen bijdrage.

In 2022 is overgegaan naar lumpsum-bekostiging. Jaarlijks wordt eenmaal het begrote bedrag gefactureerd. De lumpsum-bekostiging betekent dat geen wijzingen in de reserves optreden, omdat het begrote bedrag is gefactureerd. In 2024 hebben dan ook geen onttrekkingen of toevoegingen aan de reserves plaatsgevonden.

In de onderstaande tabel is de stand van de reserves weergegeven.

tabel 10-3: stand van de reserves van de gemeenten

	saldo reserve
Rekenkamer Albrandswaard	10.638
Rekenkamer Barendrecht*	21.651
Rekenkamer Capelle aan den IJssel	9.650
Rekenkamer Krimpen aan den IJssel	14.140
Rekenkamer Lansingerland	38.175

* Met Barendrecht is afgesproken dat de reserves worden gebruikt voor het opstarten van de nieuwe rekenkamer.

10-5 verdeling onderzoekscapaciteit in 2024

De beschikbare capaciteit van de onderzoeksstaf wordt besteed aan onderzoek, opleiding/kennisontwikkeling, interne stafwerkzaamheden en externe netwerkactiviteiten. Op basis van de besteding per onderzoekproject is een nadere uitsplitsing te maken in de besteding voor Rotterdam en voor de regiogemeenten. In 2024 zijn in totaal 79,4% van de onderzoeksdagen besteed aan projecten voor Rotterdam en dus 20,6% aan projecten voor de vijf regiogemeenten. Voor deze uitsplitsing zijn de bestede dagen aan het onderzoek naar de GRJR naar rato van het budget verdeeld over de gemeenten.

11 begroting 2025

11-1 begroting

De begroting bevat de te verwachten baten en lasten in 2025.

tabel 11-1: begroting 2025 (€)

	begroting 2025
baten	
bijdrage gemeente Rotterdam	2.319.149
bijdrage gemeente Albrandswaard	42.100
bijdrage gemeente Capelle a/d IJssel	113.903
bijdrage gemeente Krimpen a/d IJssel	48.089
bijdrage gemeente Lansingerland	107.906
overige baten	46.824
totaal baten	**2.677.971**
lasten	
personeel	1.857.313
inhuur	140.000
overige apparaatslasten	80.000
inkopen en uitbestede werkzaamheden	197.658
interne levering lasten (diensten gemeente Rotterdam)	400.000
overige programmalasten	3.000
totaal lasten	**2.677.971**

11-2 toelichting op de begroting

baten

Er is geen uniforme grondslag voor de bijdragen van de gemeenteraden. Ook wettelijk is daarvoor geen norm. De rekenkamer heeft met de regiogemeenten afgesproken dat zij voor 2025 het budget dat in 2024 aan de rekenkamer werd toegekend conform de indexatie-systematiek van die gemeente verhogen. Die bedragen zijn nu opgenomen in de begroting.

lasten

De belangrijkste lasten zijn de personeelskosten. De rekenkamer werkt met een formatieplan. Hierdoor worden de personeelskosten meerjarig begroot. Op deze manier is ingebouwd dat er budget is om tegenvallers, zoals de noodzaak tot tijdelijke vervanging, op te vangen.

bijlagen

bijlage 1 verslag Functionaris Gegevensbescherming

Verslag van de Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG) ten behoeve van de Rekenkamer Rotterdam over het jaar 2024

In mei 2022 heeft de Rekenkamer Rotterdam ondergetekende aangesteld als externe FG. De Rekenkamer heeft in 2024 verschillende acties ondernomen om het privacybeleid uit te voeren en de bescherming van persoonsgegevens te borgen. Het betreft de volgende onderwerpen.

Privacybeleid
In 2022 is het privacybeleid bijgewerkt en in mei 2023 is een volledig herziene versie vastgesteld. De aanpassingen in deze herziene versie waren niet van inhoudelijke aard. De formulering van het beleid is taalkundig verbeterd en de rollen van de Privacy Officer en de FG zijn verduidelijkt. Deze versie is in 2024 de geldende versie geweest.

Verwerkingsregister
Binnen de Rekenkamer is in 2022 voor het verwerkingsregister vanuit de verschillende onderzoeken input geleverd, waarbij is vermeld welke persoonsgegevens voor welk doel worden verwerkt. Deze input is samengevoegd, waardoor er in 2022 één document tot stand is gekomen dat het verwerkingsregister van de Rekenkamer vormt. Dit document wordt periodiek gemonitord en bijgehouden door de interne medewerker met privacy in het takenpakket. Het verwerkingsregister is in 2024 aangevuld met drie regels over het onderzoek 'RO2302 toegankelijkheid in beleid en in uitvoering dienstverleningsprocessen' en het register is voor het laatst vastgesteld in september 2024.

Informatiehuishouding en autorisaties
In 2022 is een bedrijfsvoeringscan uitgevoerd. Daar is onder meer uit naar voren gekomen dat er ten aanzien van de informatiehuishouding verbeterslagen gemaakt moeten worden. Vanuit privacy-perspectief diende onderzocht te worden of persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk en of de toegang tot persoonsgegevens juist is en niet te ruim belegd. In dat kader heeft in november 2022 een bureau brede opruimdag plaatsgevonden binnen de Rekenkamer. Dit heeft in 2023 een vervolg gekregen, waarbij de werkprocessen zijn geactualiseerd en een mappenstructuur op de netwerkschrijf is ingericht. In januari 2024 is de netwerkschrijf geheel opgeruimd. Het plaatsen van de informatie, het onderhouden van het rollenbeheer en het opstellen van werkinstructies en trainingen heeft in 2024 plaatsgevonden op de netwerkschijf. De vereiste verbeterslagen ten aanzien van de informatiehuishouding zijn in 2024 uitgevoerd. In het eerste kwartaal van 2024 is een nieuwe mappenstructuur opgesteld en zijn de werkprocessen en autorisaties herzien. Daar waar de autorisaties te ruim waren toegekend, zijn deze in 2023 al aangepast. In 2024 is een autorisatie voor toegang tot nieuwe mappen alleen verleend als die autorisatie noodzakelijk is voor de functie.

Beveiligingsincidenten en datalekken
Binnen de Rekenkamer is een protocol datalekken vastgesteld en wordt sinds 2022 een logboek bijgehouden waarin beveiligingsincidenten en datalekken worden vastgelegd.

Er zijn in 2024 zijn er geen beveiligingsincidenten geweest en er hebben zich geen datalekken voorgedaan bij de Rekenkamer Rotterdam.

DPIA's
Binnen de Rekenkamer Rotterdam is in 2024 een Pré-Data Protection Impact Assessments (pré-DPIA) uitgevoerd in verband met het onderzoek naar de inkomensregelingen Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland. Daaruit is naar voren gekomen dat er voor dit proces geen DPIA hoeft te worden uitgevoerd. Er worden persoonsgegevens verwerkt van ambtenaren, medewerkers bij maatschappelijke organisaties en eventuele leden van cliëntraden. Alleen de strikt voor het project noodzakelijke persoonsgegevens worden verwerkt en die worden 10 jaar na het onderzoek verwijderd conform de selectielijst. Er worden geen persoonsgegevens van burgers verwerkt. Er is sprake van minimale gegevensverwerking en het betreft geen bijzondere of gevoelige gegevens en ook overig is er geen reden om aan te nemen dat er een verhoogd risico op een inbreuk op de privacy aanwezig is.

Overig
In 2024 zijn de werkprocessen ten aanzien van gebruik, monitoring en beheer ingericht, ook ten aanzien van metadata.
Op 27 februari 2024 heeft een privacy awareness training plaatsgevonden.
Er zijn in 2024 geen verzoeken gedaan als bedoeld in hoofdstuk III AVG (rechten van betrokkenen).

Blik op 2025
Voor het jaar 2025 worden geen nieuwe verwerkingen van persoonsgegevens verwacht of zal daar in het nieuwe jaar anders mee worden omgegaan.
De migratie naar Sharepoint als Document Management Systeem (DMS) zal na de ICT-migratie in 2025 plaatsvinden.
Intern is de privacy nu bij mw. Eva Bosch belegd, in afwachting van een in 2025 aan te trekken Office manager die dit in het takenpakket krijgt.

Als FG ondersteun ik de Rekenkamer Rotterdam ook in 2025 weer graag en ik zie uit naar de voortzetting van de prettige samenwerking.

Arjo Buurma, Functionaris Gegevensbescherming Rekenkamer Rotterdam

6 maart 2025

de rekenkamer

De gemeenteraad van Rotterdam heeft in december 1997 de Rekenkamer Rotterdam ingesteld. Sinds 28 november 2024 is de heer Jan de Ridder plaatsvervangend directeur. Hij is door de gemeenteraad voor zes jaar benoemd en beëdigd. Dit jaarverslag werd opgesteld door Jaap Wils.

doel

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid, het financieel beheer en de organisatie van het gemeentebestuur. Zij doet dat ten behoeve van de gemeenteraad. Met interdisciplinair onderzoek en beleidsevaluatie draagt de rekenkamer bij aan het versterken van de lokale democratie en de kwaliteit van het gemeentebestuur.

onafhankelijk

De rekenkamer is net als de gemeentelijke Ombudsman onafhankelijk. Haar taken en bevoegdheden staan in de Gemeentewet en de verordening Rekenkamer Rotterdam. De rekenkamer bepaalt zelf waar ze onderzoek naar doet en heeft vergaande bevoegdheden om informatie te verzamelen. De raad en/of het college van B en W kunnen de rekenkamer wel vragen om onderzoek te doen. De rekenkamer stuurt hen jaarlijks haar onderzoeksplan en jaarverslag toe.

openbaar

Het onderzoek resulteert in openbare rapporten die de rekenkamer ter behandeling aan de raad aanbiedt. Zij bevatten tevens de reacties van de onderzochte organen en instellingen op de conceptrapporten (ambtelijk en bestuurlijk wederhoor). De rapporten worden toegelicht in (commissies van) de gemeenteraad.

voor Rotterdam en regio

Vier regiogemeenten hebben zich in de loop der jaren aangesloten bij de Rekenkamer Rotterdam, namelijk Albrandswaard, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland. Tot 2025 was ook de gemeente Barendrecht aangesloten bij de Rekenkamer Rotterdam.

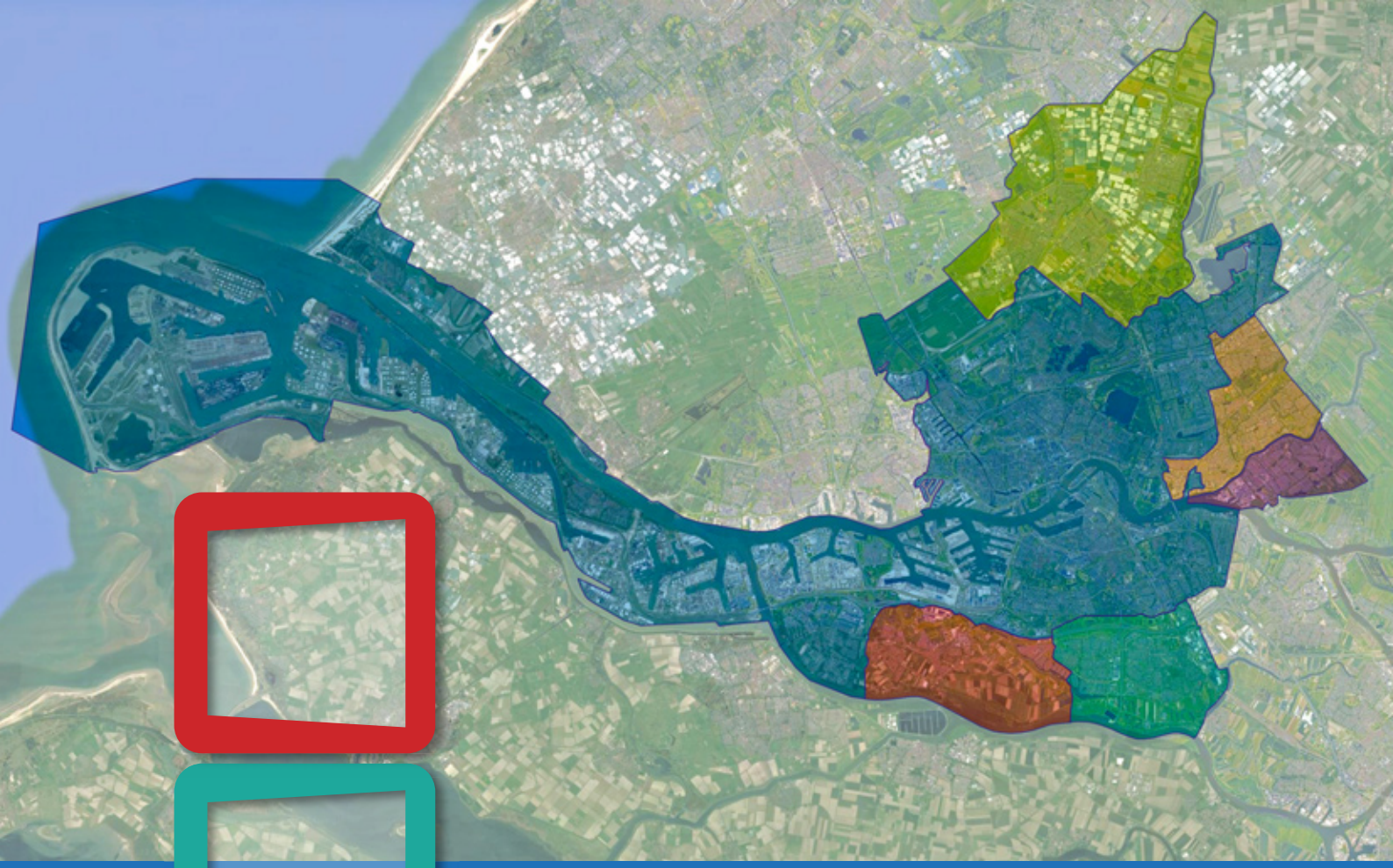

Rekenkamers
Rotterdam, Albrandswaard,
Barendrecht, Capelle aan den IJssel,
Krimpen aan den IJssel en Lansingerland

Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

telefoon
010 · 267 22 42

info@rekenkamer.rotterdam.nl
www.rekenkamer.rotterdam.nl

afbeeldingen
Google maps, Rekenkamer Rotterdam, Dave Bruggeling
gemeente Capelle aan den IJssel, Frank de Roo

basisontwerp
dewerf.com, Zuid-Beijerland

uitgave
Rekenkamer Rotterdam
maart 2025